

sonarum sternuntur, vulgò *Mama*, & vestimentum, vel stragulum versicolor solet cento nuncupari, à verbo Græco quod significat inferere: non à numero centenario, ut Cornucopia & alii falsò existimant. Lexic. Calvini *verb. Cento*, el. 2. in fin. ubi ait, Digesta Centones vocari, & rectè, quia ex diversis Consultorum responsis sic compacta sunt, ut sæpe ab uno decisum videretur, quod plures deciderunt, legibus eo ordine collocatis. Sic centonem appellamus opus constans ex carminibus compositis ex aliorum fragmentis, quod & opus centonarum dicimus, & Authorem Centonarum. Calepin. *ubi sup. de quo Ausonius hic*, à D. Covar. laudatus, qui ita inquit, Variis de locis, sensibusque diversis quædam carminis structura in unum solidatur versum, ut coëant aut casti duo, aut unus, aut sequens cum medio; nam duos junctim locari ineptum est.

Ibi: *Veteres quosdam imitata Proba Falconia.*

41 Hæc matrona Proba Valeria Falconia, genere, religione ac moribus illustris trium Consulium ordinariorum mater, ac Consulibus etiam ordinarii uxor & filia, mirum in modum à B. Augustino, Chrysostomo, & aliis collaudata, centonem Virgilianum de novo & veteri Testamento elucubravit, quod aliàs de Christi vita dicitur. Baron. *ann. 395.* & ibi Spond. *n. 2.* Senens. *ubi proximè, & lib. 4. verb. Proba Falconia.* Carrill. *Annal. anno 395. fol. 135.* Theat. vitæ hum. *lit. P. pag. 484. vers. Proba Valeria*, ubi dicitur opus istud transmisisse ad Imperatricem Eudoxiam, de qua statim, cui id aliqui tribuunt. Lexic. Calvin. *sup. Sed D. Covar. cum aliis aliud de Christo poemata Eudoxiam edidisse tradit. Falconiæ poemata & compilatum in Bibliotheca sacra t. 8. pag. 599.*

Ibi: *Sed ipsius Theodosii junioris uxor Eudoxia.*

42 Athenais Leontii Philosophi Atheniensis filia nupsit Theodosio juniore Imperatori, quæ postea ab Attico Magno Baptisimato insignita nomen Eudoxiæ suscepit ex conjugis voto. Hæc poësi admodum addicta centimetrum de Christo literarum monumentis commendavit, licet aliqui existiment opus istud idem esse cum illo, quod à Proba elaboratum, & ad Eudoxiam transmissum pronuper asseveraverimus: fertur quoque egregium poemata de bello Persico in laudem viri sui Imperatoris literis mandavisse. Baron. *anno 421.* & ibi Spond. *n. 1.* Senens. *sup. d. vers. de Ethnica rapsodia, & lib. 4. verb. Eudoxia* Theat. vitæ hum. *ubi proximè, vers. Eudoxia, & lit. D. pag. 393. vers. Theodosii junioris.* Quæ centimetra de Christo à Gelasio inter Apocrypha recensentur, & extant in *Bibliot. sac. tom. 8. pag. 615.*

43 Liber qui appellatur actus Thedæ, & Pauli, à Gelasio rejicitur, de quo Baron. *anno 44. n. 48.* & ibi Spondan. *n. 24.* Sixt. Senens. in *Bibliothec. sancta lib. 2. verb. Paulus, in fin. cap. 186.*

44 Liber qui appellatur Nepotis (ita habetur in correctis Decreti codicibus) Apocryphus. Hujus Nepotis Episcopi Aegyptiaci meminerunt Baron. *anno 264.* & ibi Spondan. *n. 1.* Possevin. in *Apparatu sacro, tom. 2. verb. Nepos.* Sixt. Senens. *sup. lib. 4. verb. Nepos.* Barbofa in *collect. ad cap. sancta, n. 27. vers. Liber qui appellatur nepos.*

45 Liber Proverbiorum ab hæreticis transcriptus,

Apocryphus, qui falsò adscribitur S. Sixto II. Summo Pontifici & Martyri; eum confectum sit à Sixto Philosopho Ethnico, ut testantur D. Hieron. in *epist. ad Cleiphontem, & sup. cap. 22. Hieremie, & cap. 18. Ezechiel.* D. Aug. *lib. 2. retractation. cap. 42.* ut est apud Bellarm. *vers. De sancto Sixto secundo, sac. 3. pag. 81.* Spondan. in *epit. Baron. anno 142. n. 5.* & anno 410. *n. 13.* ubi ait, hanc imposturam à Rufino Aquileiensi Presbytero Origenista factam, Barbofa *d. num. 27. vers. Liber Proverbiorum.*

Verf. Revelatio, quæ appellatur Pauli.

Revelatio quæ dicitur Pauli, apocrypha, ut observant Card. Baron. *Annal. tom. 1. anno 44. n. 47.* & ibi Spondan. *n. 25.* Senens. *lib. 2. verb. Paulus, vers. Pauli raptus.* Barbofa *vers. Revelatio qua appellatur Pauli.* Possevin. *tom. 3. verb. Paulus, vers. Qua tamen.*

Revelatio, quæ appellatur Thomæ, apocrypha, Baron. *ubi proximè, n. 48.* & Spondan. *n. 25.* Barbofa *vers. Revelatio qua appellatur Thomæ.* Senens. *lib. 2. verb. Thomas Apostolus.*

Revelatio quæ appellatur Stephani, apocrypha, Cardin. Baron. *ubi nuper, Spondan. num. 26.* Possevin. *tom. 3. verb. Stephani.* Senens. *lib. 2. verb. Stephani.* Barbofa *vers. Revelatio qua appellatur Stephani.* Quæ quidem apocalypsis, sicut & aliæ antiquæ, ab hæreticis confictæ creduntur, quapropter earum lectio interdicta est.

Ad Num. 5.

Apocryphus itidem decernitur à Gelasio liber, 49 qui appellatur *Transitus Sanctæ Mariæ*, quod adnotant Baron. *n. 48.* & Spondan. *n. 25.* Barbofa *vers. Liber qui appellatur transitus B. Mariæ.* Senens. *lib. 2. verb. Mariæ transitus.* ubi plura de obitu & Assumptione B. Virginis Pat. Suar. *de vit. Christi, disp. 21. sect. 1. in princip.*

Ibi: *Receptum tamen est eam obiisse mortem corporalem.*

Ita habet communis Patrum consensus, quos laudat latè probans Pat. Suar. *d. sect. 1. per tot. & vers. Nihilominus, ait, Virginem Mariam generali regulæ de morte subeunda subjectam esse, quæ obiisse pluribus rationibus congruentiæ demonstrat, Ut scilicet Filio similis esset, Ut constat Virginis carnem fuisse passibilem, ad confutandum errorem eorum, qui opinabantur eam cœlestis, vel Angelicæ naturæ extitisse. Nec aliqua indecentia in morte excogitari potest, ut ab ea Dei genitrix præservaretur. Idem docent Azor. *Instit. Moral. part. 2. lib. 1. cap. 20. vers. Secundo queritur, Sur. de vit. Sanctior. tom. 4. die 35. Ang. cap. 39. & 40.* ubi de iis quæ obitum Dei genitricis præcesserunt. Baron. *anno 48.* & ibi Spondan. *n. 4.* Theat. vitæ hum. *lit. M. pag. 223. vers. S. Mariæ obitus,* qui testantur sic in Ecclesia universa ex irrefragabili traditione receptum, rejectis erroribus aliter sentientium, quos memorant Baronius, & Spondanus, Beata Virgo decessit non morbo aliquo affecta, sed Dei voluntate, sicut de Moyse in sacra Pagina narratur, & de Ioanne Evangelista fertur: aut amore erga Filium languens, Pat. Suar. *vers. Sed quæret aliquis, Azor. vers. Tertio queritur, Theat. vitæ hum. ubi proximè, Sur. cap. 39.* quò loci asserit mortem Virgini præannunciatam, ad quam ipsa ingenti*

genti cum læticia se præparavit. Sepultum & sacratissimum, ac venerandum ejus corpus in valle Josaphat inter montem Sion & Oliveti Suar. *sect. 2. in princip.* ubi plures, Surius *cap. 44.* in Gethsemane humo traditum refert.

Ibi: *Tempus vero hujus obitus.*

51 Non parum inter se dissident Authores in assignando tempore obitus B. Mariæ: duæ tamen sententiæ magis verosimiles habentur. Prior vulgò recepta, ac communis est, anno ætatis 63. Deiparam viam universæ carnis ingressam esse quæ placet Azor. *sup. vers. quarta sententia, in fine.* Posterior eam ad annum septuagesimum secundum pervenisse asseverat quam sustinet Pat. Suar. *sect. 1. vers. Ultima vero, Spondan. post Baron. sup. num. 3.* Theat. vitæ hum. *ubi sup. quos detrahit annos, apud quos variæ opiniones recensentur.*

Ibi: *Demum corpore & anima in Cælum.*

52 Deiparam vitæ restitutam ad cælum cum corpore fuisse assumptam univerfa sentit Ecclesia ex inveterata traditione, ac Patrum testimoniis, quos dat Suar. rem piè ac doctè de more discutens *d. disp. 21. sect. 2. per tot. & iterum de religion. tom. 1. lib. 2. de diebus, fest. cap. 8. vers. Septimum & præcipuum.* Azor. *vers. Sexto queritur, Surius sup. cap. 44.* Baron. *sup. Spondan. n. 7.* Theat. vitæ hum. *vers. Porro.* Resurrexit Angelorum Regina post triduum; ex quo sepulturæ mandata est, ut fert opinio communis, illicoque cœlestem aulam petiit. Azor. *vers. Septimo queritur, Sur. sect. 2. vers. Addendum est ultimo, & vers. Probabilior, Sur. ubi proximè, Theatrum vitæ hum. d. vers. Porro.* Resurrectio autem, & assumptio Virginis intra tempus prædictum contigisse innouit, quia ut aliqui asseverant, cum Apostoli, imò & Christus Dominus Angelis stipatus convenirent tempore mortis Deiparæ, absuit Thomas, qui post triduum adveniens enixè petiit, ut corpus sacratissimum aspicere sibi liceret: cumque sepulchrum adirent Apostoli, nihil præter indumenta, quibus cadaver sanctissimum est involutum repererunt. Vide de his, & quanta fides præmissis adhibenda sit, Pat. Suar. *sect. 1. vers. Ultima vero, Azor. vers. Quarto queritur, & vers. Septimo queritur, Baron. sup. Spondan. num. 5. Sur. cap. 39. 40. & 44.* Theat. vitæ hum. *lit. M. pag. 223. vers. D. S. Mariæ Virginis.* Locus autem obitus Hierosolyma à cunctis assignatur.

Ibi: *Hoc solemne Festum Catholica Ecclesia.*

53 Maximum argumentum assumptionis B. Mariæ in anima & corpore exhibet Ecclesiæ præceptum, quo dies 15. Augusti huic mysterio sacrat, prævio jejunio, quod nulli alii ejus festivitati præscripsit. Greg. Lop. in *lib. 5. gloss. l. tit. 23. p. 1.* unde hoc præcipuum, maximumque Festum nuncupatur, à quo autem tempore cæperit celebrari, non omnino liquet, etsi antiquissimum dignoscatur; nam Mauricius Imperator, cui Imperii gubernaculum est delatum anno 583, secundum Baron. & Spondan. *eo anno, n. 3.* iussit hanc celebrari in Oriente observari, quod & in Gallia à tempore Caroli Magni receptum est: sed & antiquius festum id institutum creditur, post Concilium scilicet generale Ephefinum, de quibus Nicephor. *lib. 17. hist. cap. 18.* Suar. *sect. 2. vers. Unde omnes, & D. de Faria Novæ Addit. ad Covar.*

vers. Rationes, ac d. cap. 8. vers. Septimum, Azor. d. cap. 20. vers. Cateriam hoc, Baron. anno 48. & ibi Spondan. n. 8. Theat. vitæ hum. *pag. 223. vers. de S. Mariæ Virginis, & pag. 225. Genebrard. in Chron. pag. 471. vers. Mauricius, anno 580.* Observandum est diem dicatum secundæ Virginis Assumptioni, nempe nonum Calendarum Octobris, quod Festum ad Bedæ Martyrologium additum reperitur, sed id ab Ecclesia minimè est admittum. Spond. *anno 48. n. 2.*

Ibi: *Ubi planè impium sic ac temerarium.*

Etsi aliquando antiqui Patres de Assumptione B. Mariæ unâ cum corpore hæsitaverint, ut videre est apud Senens. *lib. 2. verb. Mariæ transitus, Baron. anno 48.* & Spondan. *ibi n. 6.* & alios nuper laudatos, jam tamen quanvis reus hæreseos non sit, impietatis saltem & temeritatis notam incurret, qui in dubium Assumptionem B. Virginis cum anima & corpore in dubium revocaverit, quo sensu ab Ecclesia ejus Festum celebratur, ut aliorum opinionibus præmissis sentit Pat. Suar. *d. sect. 2. vers. Sed quæret qua certitudine.* De hac festivitate mentio fit in *cap. 1. de consecrat. dist. 3. in Concil. Mogunin. 1. cap. 36. cap. 1. de observat. jejunior.*

Ibi: *Liber autem de hoc transitu.*

Consule de libro transitus Virginis Deiparæ quos laudavimus supra *n. 49.* & Baron. *anno 48.* & ibi Spondan. *n. 4.* ubi an fuerit à Melitone elucubratus, & de alio libello de Assumptione B. Virginis, qui D. Hieronymo tribuitur.

Verf. Liber qui appellatur Pœnitentia Adæ.

Qui quidem apocryphus habetur; Senens. *lib. 2. 56. verb. Adæ revelationem, Valcarcer in epist. Fur. Canon. ad cap. Sancta, col. 44. & 15. dist. ubi Acuña n. 80.*

Verf. Hæc apud Gratianum.

Liber qui appellatur *Diogenes nomine gigantis*, apocryphus. In emendatis Decreti codicibus legitur, *Ogia nomine gigantis, qui ab hæreticis, &c. observat* Barbofa in *coll. ad d. cap. Sancta, n. 27. vers. Liber qui appellatur nomine Ogia gigantis, ubi ait hunc librum inscribi Og, Regis, Balam cujus mentio in sacris Literis reperitur, de quo Possev. in appar. sacro, tom. 2. verb. Og, Valcarcer ubi proximè, Senens. *sup. verb. Og, ubi à Barbofa tradita refert. Vide Numeror. cap. 11. & Deuterion. cap. 3.**

Ibi: *Liber qui appellatur testamentum Job, si ve Jacobi.*

Qui apocryphus est. Possevin. *tom. 2. verb. Jacob. 58. bi, Senens. verb. Jacob, Barbofa vers. Liber qui appellatur testamentum Jacob.* Valcarcer *sup. Citatur à Stratonico in collectaneis. Titulus est Jacob. Patriarcha scriptus in Bethel Luzæ, teste Senens.*

Liber qui appellatur *de pœnitentia Origenis*, 59 apocryphus censetur à Gelasio, de quo Card. Baron. *anno 253. a. n. 118.* ubi Spond. *n. 19.* Barbofa *vers. Liber appellatur pœnitentia Origenis, Valcarcer sup.*

Liber de pœnitentia Cypriani, apocryphus. 60 Card. Baron. *tom. 2. anno 261. num. 46.* Possevin. *tom. 1. verb. Cyprianus, vers. Sanè vero, Valcarcer sup. Aug. Barbofa vers. Liber qui appellatur Pœnitentia S. Cypriani.*

Ibi: Liber qui appellatur Pœnitentia Jannæ, & Membra.

61 Iste apocryphus declaratur, de quo Senens. lib. 2. verb. Joannes, Possevin. tom. 2. eod. verb. Barbosa vers. Liber qui appellatur Pœnitentia Jannis. Cornel. à Lapid. super epist. B. Pauli in 2. ad Timoth. cap. 3. vers. 8. Ex quo observa hunc librum inscribi Jannes, & Mambres, aut sicut alii legunt Jambres, qui duo fuerunt fratres, ut quidam putant apud Senens. sup. ac Magi Pharaonis, qui ut narratur in Exodo, cum Moyse circa portenta contenderunt, quorum nomina ibi non exprimentur. Sed D. Paulus ea expressit, aut ex traditione, vel ex inspiratione Divina, non ex libro damnato Jannæ, & Mambrae, prout contra alios tradit Cornelius ibidem. Eorundem meminit D. Thom. in d. epist. 2. cap. 3. Theat. vitæ hum. lit. E. pag. 419. vers. Mira impostorum.

Verf. Liber qui appellatur fors Apostolorum.

62 Apud Gratianum in recentioribus Decretis legitur *Sors Apostolorum*, qui liber apocryphus est. Card. Baron. anno 44. num. 49. ubi Spondan. num. 26. Possevin. sup. tom. 1. verb. *Apostolorum*, vers. *Apostolorum sors*, Barbosa vers. qui appellatur *sors Apostolorum*.

Ibi: Liber qui appellatur Laus Apostolorum, apocryphus.

63 Cujus meminere, etsi à Gratiano fuerit prætermisus, Card. Baron. & Spondan. ubi proxime.

Ibi: Liber Physiologus, apocryphus.

64 Ita observat Possevin. in Apparatu sacro, verb. Epiphanius, vers. Scripsit autem, Valcarcer in Epitom. Jur. Canon. ad cap. Sancta, col. 44. in princip. Barbosa in collect. ibi, num. 27. vers. Liber Physiologus, 15. dist. ubi ait, hunc librum latine conscriptum, ac diversum esse ab eo Physiologo, quem D. Epiphanius Græcè exaravit.

Ibi: Liber qui appellatur Lusa apocryphus.

65 Sic corruptè legitur, quia *Lusana*, id est laus Apostolorum scriptum est. Sed jam emendatum extrat. Vide Gloss. margin. ibi, & Valcarcer sup. De libro autem qui *Laus Apostolorum* vocatur, jam dictum est pronuper.

Ibi: Doctrina Apostolorum.

66 De libro, qui ita inscribitur, mentio est apud Baron. anno 44. num. 49. & ibi Spondan. num. 26. Senens. lib. 2. verb. *Apostolorum*, vers. *Apostolorum doctrina*, à quibus notatur apocryphus.

Ad Num. 6.

67 Inter apocrypha volumina Canones Apostolorum Gelasius enumerat, de quorum autoritate, ac numero Baron. anno 102. & ibi Spondan. num. 5. Senens. ubi proxime, vers. *Apostolorum Canones*, & verb. Clemens, vers. *Clementis Canones* Bellarmin. de Scripturis. Ecclesiasticis. saculo 2. verb.

Clemens, vers. de Canonibus Apostolorum, Franc. Turrian. advers. Magdeburgenses, lib. 1. cap. 22. Barbosa cum pluribus in collect. ad cap. 1. dist. 16. Ant. Augustin. de emendat. Gratiani, dialog. 6. num. 12. & dialog. 20. num. 12. qui diversimodè intelligunt Gelasium, & B. Isidor. in dist. cap. 1. dist. 16. dum Canones Apostolorum apocryphos asserunt; nam Senens. & Barbosa aiunt, eos agere non de veris canonibus à beato Clemente editis, sed de aliis per hæreticos ementitis. Alii in quibus est Baron. & Spondanus, putant apocryphos dictos, quia in sacris, ac canonicis Scripturis non recensentur. Sed hæc sententia displicet, nam Gelasius non agit hic de apocryphis hoc sensu, alioqui inter hæriographas deberent collocari. Alii tandem, ut Bellarmin. & nonnulli laudari à Barbosa num. 6. in princip. arbitrantur omnes Canones apocryphos cenferi quoniam permixti, ac connexi erant cum aliis adulterinis, & ab hæreticis commentis. Quoad numerum consule eosdem, & quidem nunc approbati videntur 84. canones, qui in Decreti sine leguntur.

Ad Num. 7.

De Eusebii historia obiter supra, cap. prox. 68 num. 144. Npera quæ Eusebius edidit, memorant Bellarm. sac. 4. anno 326. vers. *Eusebius Casareensis*, Possevin. sup. tom. 1. eod. verb. Baron. anno 31. & ibi Spondan. num. 2. & alibi, D. Hieron. de Scriptur. Ecclesiasticis. Sixt. Senens. lib. 4. vers. *Euseb. Casarea*. Dicitur & Eusebius Pamphili, ab amico Pamphilo Martyre, inter quos maxima necessitudo intercessit, quo egregio nomine ille se decoravit. Spondan. in Epitom. Baron. anno 308. n. 3. Senens. ubi nuper. Vixit sub tempora Constantini Magni, & Arianam in hæresim lapsus est, in qua usque ad ultimum vitæ spiritum protervus persistit: quare ipsius memoriæ execrabilis est posteritati facta, etsi aliqui cum inter Sanctos perperam referant. E vita decessit anno 340. Christi, 4. Julii Pontificis, 4. Imperator. Constantini junioris, Constantii, & Constantis. Baron. anno 340. & ibi Spondan. num. 12. & 13. qui de Eusebio agit non semel in antecedentibus annis. Eusebium tamen alii tuentur, ac encomiis afficiunt, quos sequitur Senens. ubi nuper, quibus D. Covar. inferius assentitur.

Ibi: Igitur ex Gelasii decreto legi poterit.

Si vera sunt, quæ ex Baronio proxime diximus, dicendum videtur, historiam Ecclesiasticam Eusebii legi non posse publicè aut privatim, cum ille hæreticus fuerit, & liber iste errores Arianæ complectatur, propter quos & nimia Origenis præconia, apocryphus à Gelasio decernitur. Baron. anno 439. ubi Spondan. num. 8. Bellarm. sup. Nilominus quicquid de auctore sit, historiam privatim legi licet, quia etsi hæreticorum libri, maxime hæresim continentes, nullo modo legi permittantur secundum tradita supra, num. 2. & 3. hoc tamen non procedit cum per Ecclesiam intuitu publicæ utilitatis ex eorum lectione provenientis conceditur, ut legi queant, ut à nobis laudati Authores d. n. 2. observantur. Hanc indulgentiam præstitit Gelasius dum antea inter hæriographa, id est legi permittenda, hujusmodi Eusebii historiam recenset. Unde immeritò Gelasius quasi sibi contrarius arguitur.

Ibi:

Ibi: Extant verò Eusebii de Ecclesiastica Historia.

70 De numero librorum historiarum, quos Eusebius Græcè scripsit, & Ruffinus latinitate donavit, videndus Baron. anno 410. n. 13. ubi quod Ruffinus haud fideliter vertit, ac duos adjecit libros. Card. Bellarmin. sup. Possevin. & alii, quos dedimus num. 68. Eusebius Historiam Ecclesiasticam usque ad Licinium extinctum perduxit. Spondan. ex Baron. anno 318. num. 4. & anno 325. num. 54. cujus obitus contigit anno 318. Spondan. eo anno, num. 2. Ruffinus profectus est à tempore Nicæni Concilii, ab anno scilicet 325. ad mortem Theodosii, Spondan. anno 410. num. 13. nempe senioris, qui obiit anno 395. Spondan. ex Baron. eo anno, num. 3. Junior namque Theodosius post Eusebium interiit anno 450. Spondan. eo anno, num. 2. & 3.

Ibi: Sic sanè licet suspectum Arriana hæreseos.

Vide Baron. Spondan. & alios, qui adducti sunt supra, num. 68.

Ad Num. 8.

71 Opuscula Tertulliani, sive Africani, decernuntur apocrypha, de quibus Sixt. Senens. in Bibliotheca Sancta, lib. 4. verbo. *Tertullianus*, Bellarm. sup. sac. 3. anno 303. ubi ostendit qui libri sint caute legendi Possevin. tom. 3. verb. *Tertullianus*, Azor. Instit. Moral. part. 1. lib. 8. cap. 16. versic. *Decimo sexto* quaritur, Baron. anno 216. & ibi Spondan. à num. 2. Barbosa sup. d. num. 27. vers. *Opuscula Tertulliani*, Genebrard. in Chron. lib. 2. pag. 358.

72 Tertullianus prænomen habuit Quinti Septimii, ex patre Centurione Proconsulari Carthagine natus, ac Sacerdotali dignitate insignitus, Senens. supra, multa in lucem subtiliter elocubrata prodidit, sed errores haud paucos interjecit, unde D. Hieronymus aiebat: *Laudo hominis ingenium, damno hæreses*, ut refert Spondan. anno 216. in fin. ubi de erroribus ejus plura præmittit, ac de ipsius vita anno 197. num. 5. cum annis aliquibus seqq. usque ad 216. Vixit sub Imperatore Severo, & Antonino Caracalla, ut ex Baronio, Spondano, & aliis constat.

Verf. Idem sermè judicium.

73 Opuscula Lactantii Firmiani ex decreto Gelasii sunt apocrypha, de quibus Cardin. Bellarmin. sup. sac. 3. anno 290. Baron. anno 302. ubi Spondan. num. 8. 10. Possevin. tom. 2. verb. *Lactantius*, Genebrard. in Chron. lib. 3. pag. 415.

74 Lactantius natione Afer, professione Orator, Religione Christianus præceptorum habuit Arnobium: floruit sub Deciano, & ad Imperium Constantini jam grandævus pervenit. Crispum Casarem literis imbuit, sed summa egestate laboravit. Vide ultra proxime laudatos Senensem lib. 4. verb. *Arnobius*, Baron. anno 315. ubi Spondan. n. 2. & 10. Opera quæ literis consignavit, recenset Bellarminus, sed erroribus referta, qui in unum congesti habentur post illius scripta, quare digna sunt Gelasii censura; Spond. anno 302. num. 10.

admonet D. Covarr. hos & alios libros similes, quos Gelasius rejicit seu apocryphos, privatim legi posse, etsi non publicè in Ecclesiis: sed quoad hoc standum erit indici novissimo librorum prohibitorum, quem expurgatorium nuncupamus, ubi de singulis Authoribus disseritur, quales libri, & quomodo legi permittantur, & prohibeantur.

Verf. Opuscula Joviniani.

Jovinianus hæresiarcha pseudomonachus Mediolani fuit, sed monasticam deseruit vitam, plura sacrilega, & nefaria dogmata dispersit, sceminas, ac ignaros seducens: verum citò hæresis ejus extincta est, ipseque damnatus. Baron. anno 382. ubi Spondan. num. 7. Siricius namque Pontifex in eum damnationis tulit sententiam, jussitque per epistolam, ut Mediolani quoque, ubi semina pestiferæ doctrinæ jecerat damnaretur; quod D. Ambrosius ejus Ecclesiæ Antistes, imito Concilio executioni mandavit. Theodosius præterea Imperator decrevit, ut Jovinianus & socii, qui habitu monachali vagabantur, ab urbibus pellerentur, & ad desertam migrarent. Baron. anno 390. Spondan. ibi, num. 7. constatque ex epistola 2. Siricii ad Ambrosium, ac ex ea, quam misit Mediolanensis Synodus ad eundem Papam, quæ extant tom. 1. epistol. Romanor. Pontif. Tandem ab Imperatore Honorio in insulam relegatus inter luxuriosas epulas animam egit. Baron. anno 412. Spondan. n. 5. de quo Gennadius de vir. illustrib. cap. 52. & 75. Possevin. tom. 2. verb. *Jovinianus*, Jacob. Gualter. in Chron. sac. 4. pag. 285. & pag. 308. cap. de *Jovinianistis*, Genebrard. in Chron. lib. 3. pag. 422. vers. *Jovinianus*, Theatrum vitæ humanæ lit. H. pag. 22. vers. *Joviniani*, Sabell. lib. 8. sept. can. & cap. penult. vers. *Jovinianista*, 24. quæst. 3.

Verf. Opuscula Montani.

Montanus hæresiarcha admodum Ecclesiæ perniciosus, per duas sceminas à viris abducta pseudopphetissas Priscillam, & Maximillam hæresim propagavit. Fuit pluries in Conciliis damnatus, ac sicut Judas proditor, seipsum suspendio peremit, de quibus, & de erroribus Montanistarum, seu Cataphrygum adeundus, Baron. anno 173. à num. 16. & ibi Spondanus num. 1. cum aliis, Possevin. tom. 1. verb. *Montanus*, Gualter. sup. sac. 2. pag. 175. & pag. 191. cap. de *Montanistis*, ubi errores, Genebrard. d. lib. 3. pag. 380. vers. *Montanus*, Theatrum vitæ humanæ lit. H. pag. 20. vers. *Cataphryges*, ubi quod hic hæresiarcha erupit anno 174. sub. M. Anton. Severo, & latius lit. P. pag. 696. & alibi sæpe, de quo in d. cap. penult. vers. *Cataphrygis* nomen.

Verf. Omnia opuscula Faustii Manichei.

De quo Possevin. in Appar. sacro, tom. 2. verb. 77. *Faustus Manicheus*, Gualter. sac. 4. pag. 359. Valcarcer in Epit. Jur. Canon. ad cap. Sancta, col. 44. vers. *Opuscula Possevimani*, 15. dist. ubi Barbosa in collect. num. 27. vers. *Omnia opuscula Faustii Manichei*, Theatrum vitæ humanæ lit. A. pag. 186. quod loci ridiculus Faustii error traditur; nam agriculturam summo prosequatur odio, aens agricolas, dum metunt ac carpunt fructus delinquere, Pp 3 cum